

Afbeelding op de voorkant: Julia Stankova

**De geur van mirre hangt
in milde overdaad
en schrijft met groots gebaar
waarvoor de liefde staat**

(Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk, 563)

**Liturgie voor de kerkdienst waarin ds Ellen Sonneveld verbonden wordt aan de Protestantse
gemeente Enschede**

Zondag 16 juni 2013
Apostel Thomaskerk Enschede

Voorgangers: ds Richard Vissinga en ds Ellen Sonneveld
Organist: Rob Huberts

VOORBEREIDING

Orgelspel

Welkom en mededelingen door de ouderling van dienst

(Gedachtenis)

Stilte

Terwijl de kaarsen worden aangestoken, zingen we:

Die de mor - gen ont - bood
en het licht hebt ge - roe - pen,
ze - gen ons ook met Uw licht.

Allen gaan staan tot na het intochtlied

Bemoediging en drempelgebed

V: Onze hulp is in de Naam van de Heer

A: **DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT**

V: Genade zij u en vrede van God onze Vader,
van Jezus Christus onze Heer en van de Heilige Geest

A: **AMEN**

Zingen: Psalm 27: 7

O als ik niet met opgeheven hoofde
zijn heil van dag tot dag verwachten mocht!
O als ik van zijn goedheid niet geloofde,
dat Hij te vinden is voor wie Hem zocht!
Wees dapper, hart, houd altijd goede moed!
Hij is getrouw, de bron van alle goed!
Wacht op den HEER, die u in zwakheid schraagt,
wacht op den HEER en houd u onversaagd.

Kyriëgebed, *gezongen*

V: Vanwege alle pijn, bij mensen groot en klein:
Heer wil bij ons zijn.

A: **HEER, WIL BIJ ONS ZIJN**

V: Vanwege groot verdriet, Gij zijt toch die het ziet:
Heer, vergeet ons niet.

A: **HEER, VERGEET ONS NIET**

V: Vanwege zoveel nood, in 't klein en in het groot:
Heer, verjaag de dood.

A: **HEER, VERJAAG DE DOOD**

Glorialied:

canon ① ② © Ateliers et Presses de Taizé

Glo - ri - a, glo - ri - a, in ex - cel - sis De - o!

③ ④

Glo - ri - a, glo - ri - a, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia!

Viering van de verbintenis

V: Midden in deze wereld
worden mensen geroepen
om mee te gaan in de roep van God
om alles in Gods schepping
tot haar recht te laten komen
en zijn terechte plaats te doen behouden.

Met een aantal symbolen willen mensen uit deze gemeente en uit deze stad dat zichtbaar maken.

*De Bijbel wordt naar voren gebracht door **Hans Klos:***

Hans zegt:

De bijbel is daarbij een richtsnoer,
een licht op ons pad.
We hebben er behoefte aan om
door de bijbel gelezen te worden
en om met elkaar te spellen
wat dit Woord ons te zeggen heeft.

Zingen: Woord dat ons oproept om te leven

(Uit: Geroepen om te zingen, vrij naar 128. Mel: TT, 118)

Woord dat ons oproept om te leven
Woord van de Heer dat leven geeft.
Licht dat aan ieder is gegeven
die in het spoor van Jezus leeft.
Dat woord wil licht zijn op de wegen
die mensen gaan hun leven lang.
Dat woord komt telkens ons weer tegen,
houdt ons geloven aan de gang.

*Brood en wijn worden door **Ineke vd Meulen** naar voren gebracht*

Ineke zegt:

Om onderweg niet om te komen
van honger en van dorst
eten we van dit voedsel ten leven:
brood van God
wijn van het koninkrijk
om te delen met elkaar

als symbool van het grote delen
op deze wereld:
er is genoeg voor iedereen.

Zingen: Woord van de Heer, wij willen horen

Woord van de Heer, wij willen horen
met oren die gehoorzaam zijn.
Laat niets en niemand ons bekoren:
weest U ons brood en onze wijn.
Zodat wij verder kunnen leven
het leven zoals U dat vraagt:
geen leven van om niemand geven,
maar leven dat een ander draagt.

Doopwater wordt door Eline Bijmoldt naar voren gebracht

Eline zegt:

Toen ik het zelf niet wist ben ik gedoopt.
En zo hoor ik bij God en bij de kerk van Jezus.
Net als alle andere mensen, die ergens ooit zijn gedoopt,
in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Zingen: Woord dat ons oproept echt te leven

Woord dat ons oproept echt te leven,
woord van de Heer, dat leven is.
Veelkleurig licht, wil ons omgeven,
dan krijgt ons leven beter zicht.
Dat wij, door 't water heen gekomen,
Herboren kind'ren, groot of klein
Schoon en gewassen, vol van dromen
zo mensen van Uw Liefde zijn.

Aarde wordt door Lucie vd Worp naar voren gebracht

Lucie zegt:

Aardmensen zijn wij,
uit aarde genomen
om in deze wereld tot zegen te zijn
om samen de weg van de gerechtigheid te gaan
totdat de hemel op aarde is gekomen.

Zingen: Om licht te zijn voor alle landen

Om licht te zijn voor alle landen.
een gloed die warmte geeft en hoop
een bron van brood in alle handen:
de hemel houden wij ten doop.
Kom aan het licht, kom tot de wereld,
neem wanhoop weg en duisternis,
laat zonder last van leugens leven
het menskind dat toekomst is.

V:.....

Als gemeente van Christus
vragen wij aan mensen om ons te helpen
Gods weg te zoeken en te vinden.

Ellen, (*gaat staan*)
te midden van de mensen
om wie het God te doen is,
bij de Tafel van de Heer,
teken van overvloed en genade,
en in deze wereld, deze stad
waar onze levens en verhalen zich afspelen
en waar Gods Naam
op wel duizend wijzen
gespeld kan worden ,
wil jij,
met de Schriften in je rug,
aan de slag gaan.

Toen deze gemeente vroeg
of je wilde komen,
heb je “ja, ik kom” gezegd.
Je gaat aan het werk
naast je dienst op het Citypastoraat en de Vrije Evangelische Gemeente.

Gelukkig dat er ook de anderen zijn,
die samen met jou,
dienst willen doen
ten goede van het Koninkrijk van God.
Gelukkig maar
dat voorgangers samen mogen gaan met
bidder en werker
- in stilte of op de voorgrond -,
met zanger en muzikmaker,
met koster en koffieschenker,
diaken en ouderling.
met hen die dienst doen
in de wereld
bij de minsten,
bij de kleinsten of de ouderen.
Met geloofsgenoten
die de weg van de gerechtigheid zoeken.
Met allen die ons voorgingen
op de weg van het geloof,
de eeuwen door.
En met al die anderen
die dienst doen op aarde,
domein van de Eeuwige.

Ellen,
jou wil ik vragen te letten op
en gehoor te geven aan de Stem

die eens Abraham en Sara lokte,
die Mozes riep en Ruth, Debora en Elia,
Jezus, Martha, Maria en Johannes.

Die ook deze gemeente geroepen heeft
om - zoekend en tastend - op weg te gaan
naar het land waar vrede en recht
elkaar zullen kussen,
en God zal zijn: alles in allen.

Daarin voor te gaan,
luisterend en vertolkend.
Zorgdragend voor mensen
die in kwade dagen gekreukeld zijn geraakt,
Blij te zijn met hen
die in goede dagen zich verheugen kunnen.
Gevoelig voor alles
wat er in de samenleving gebeurt.
Er steeds op bedacht,
dat de Geest kan waaien,
in dit huis, door ramen en deuren,
en door onze wereld,
waarheen Zij maar wil.

Zou jij dat willen doen,
in woestijnen van twijfel
en op bergen vol uitzicht?
Wil jij dat doen
met aandacht, trouw en fantasie.
Met humor en inzicht?
Met hart en ziel?
En zou je dat willen doen
in het zachte licht van de Geest,
dat nooit verflauwt?
Wil je dat doen zoals je bent?

Ellen zingt:

Zo-als ik ben, kom ik na - bij,
met niets in han - den dan dat Gij
mij riep en zelf u gaf voor mij
o, lie-ve God, ik kom.

Zoals ik ben met al mijn strijd
Mijn angsten, mijn onzekerheid
Mijn maskers en mijn ijdelheid
O, lieve God, ik kom.

Vragen aan Ellen en aan de gemeente

V: Ellen, wil jij geruggensteund door deze gemeenschap,
voorganger in haar midden zijn?

Ellen: Ja, dat wil ik, van harte!

V: Gemeente, willen jullie gaan staan?
Willen jullie samen met haar vasthouden aan de toekomst van God?
En zijn jullie bereid de handen uit de mouwen te steken,
niet voortdurend achterom kijkend naar wat is geweest,
maar vol verwachting vooruitgrijpend op wat komen gaat,
Gods Koninkrijk?

Gemeente: Ja, dat willen wij doen, van harte!

Zingen: Beveel gerust uw wegen

(Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk, 904)

Beveel gerust uw wegen,
Al wat u 't harte deert,
Der trouwe hoed' en zegen
Van Hem, die 't al regeert.
Die wolken, lucht en winden
Wijst spoor en loop en baan,
Zal ook wel wegen vinden,
Waarlangs uw voet kan gaan.

Handoplegging door Richard, Ineke, Eline, Lucie, Hans

Richard zegt:

Wees dan gezegend in je werk
verkondig de grote daden van God
open je hart voor je medemens.
Wees ontvankelijk voor alles
wat in deze stad gebeurt ten dienste van anderen.
En bewaar de blijdschap die ons in God geschonken is,
door Jezus Christus onze Heer.

HET WOORD

Groet

V: De Heer zij met U!

A: **OOK MET U ZIJ DE HEER!**

Gebed bij de Schrift

Aandacht voor de kinderen

Zingen: O Lieve Heer, ik ben zo blij

1. O lie - ve Heer, ik ben zo blij, de dui - ter - nis ver - dween,
de donk' - re nacht is weer voor - bij, Uw licht staat om mij heen.

Eerste lezing: Lukas 7: 36- 8: 3

Een van de farizeeën nodigde hem uit voor de maaltijd, en toen hij het huis van de farizeeër was binnengegaan, ging hij aan tafel aanliggen. 37 Een vrouw die in de stad bekendstond als zondares had gehoord dat hij bij de farizeeër thuis zou eten, en ze ging naar het huis met een albasten flesje met geurige olie. 38 Ze ging achter Jezus staan, aan het voeteneinde van het aanligbed; ze hilde en zijn voeten werden nat door haar tranen. Ze droogde ze met haar haar, kuste ze en wreef ze in met de olie. 39 Toen de farizeeër die hem had uitgenodigd dit zag, zei hij bij zichzelf: Als hij een profeet was, zou hij weten wie de vrouw is die hem aanraakt, dat ze een zondares is. 40 Maar Jezus zei tegen hem: ‘Simon, ik heb je iets te zeggen.’ ‘Meester, spreek!’ zei hij. 41 ‘Er was eens een geldschieter die twee schuldenaars had: de een was hem vijfhonderd denarie schuldig, de ander vijftig. 42 Omdat ze het geld niet konden terugbetalen, schold hij beiden hun schuld kwijt. Wie van de twee zal hem de meeste liefde betonen?’ 43 Simon antwoordde: ‘Ik veronderstel degene aan wie hij het grootste bedrag heeft kwijtgescholden.’ Hij zei tegen hem: ‘Dat is juist geoordeeld.’ 44 Toen draaide hij zich om naar de vrouw en vroeg aan Simon: ‘Zie je deze vrouw? Ik ben in jouw huis te gast, en je hebt me geen water voor mijn voeten gegeven; maar zij heeft met haar tranen mijn voeten natgemaakt en ze met haar haar afgedroogd. 45 Je hebt me niet begroet met een kus; maar zij heeft, sinds ik hier binnenkwam, onophoudelijk mijn voeten gekust. 46 Je hebt mijn hoofd niet met olie ingewreven; maar zij heeft met geurige olie mijn voeten ingewreven. 47 Daarom zeg ik je: haar zonden zijn haar vergeven, al waren het er vele, want ze heeft veel liefde betoond; maar wie weinig wordt vergeven, betoont ook weinig liefde.’ 48 Toen zei hij tegen haar: ‘Uw zonden zijn u vergeven.’ 49 Zijn tafelmanen dachten bij zichzelf: Wie is hij, dat hij zelfs zonden vergeeft? 50 Hij zei tegen de vrouw: ‘Uw geloof heeft u gered; ga in vrede.’

Kort daarop begon hij rond te trekken van stad tot stad en van dorp tot dorp om het goede nieuws over het koninkrijk van God te verkondigen. De twaalf vergezelden hem, 2 en ook enkele vrouwen die van boze geesten en ziekten genezen waren: Maria uit Magdala, bij wie zeven demonen waren uitgedreven, 3 Johanna, de vrouw van Chusas, de rentmeester van Herodes, en Susanna – en nog tal van anderen, die uit hun eigen middelen voor hen zorgden.

Zingen: Ik kniel aan uwe voeten neer

(vrij naar LvK, 141)

Ik kniel aan uwe voeten neer,
o Jezus, Gij mijn leven!
Ik kom tot U en breng U, Heer,
wat Gij mij hebt gegeven.
O, neem mijn leven, geest en hart,
en laat mijn ziel in vreugd en smart
bij U geborgen wezen.

Preek

Lieve mensen van God,

Maar al te gemakkelijk zeggen wij: Jezus, **Onze** Heer. Maar het is maar de vraag of Hij **onze** Heer is. Is hij niet eerder **haar** Heer? Is hij niet allereerst Heer voor al die mensen voor wie **zij** staat?

Want kijk: zij doet het. Zij is het. Zij is zeer belangrijk voor ons en alle evangelisten maken dat duidelijk. En ze weet het niet eens.

En hij is het niet! Hij doet het niet! Luister maar!

Een hoer in het huis. Uitschot, dat vaker bij maaltijden bedelend binnen komt. En ze raakt Jezus aan.

“Jezus, trek je voeten toch terug, man! Dit kan toch niet!”

Maar Jezus laat zich raken: letterlijk en figuurlijk. Hij laat zich pijnlijk raken door die man, door Simon, die afstandelijk blijft. En liefdevol door de naamloze, de vrouw, die hem overweldigende liefde betoont. Zij zegt niks. Ze doet alleen maar. Ze huilt en wast en zalft en droogt. Het kruikje met mirre dat aan het begin van Jezus leven geschonken werd door de wijze en aan het einde door Maria naar het graf gedragen werd, wordt hier gebroken en over zijn voeten gegoten. En Jezus vertelt wat zij doet en wie zij is.

Wij menen zo nu en dan beter te weten wie zij is: een zondares. Er is afkeuring in de kamer en van die gedachten: Jezus kan de profeet niet zijn! Dan zou hij dit onfatsoen niet toestaan.

.....

Hij, de gastheer, heeft Jezus blijkbaar geen water gegeven om zijn voeten te wassen, geen kus, geen zalving, geen enkele eer, merkwaardig. Zij doet dat wel. En zo is zij de werkelijke gastvrouw in dit verhaal.

De gastheer, de gastvrouw, zo vaak is het een ander dan wij denken. Zo vaak worden in het evangelie de liefdesbewijzen door juist diegenen gedaan van wie wij het niet verwachten. Erger nog: de omstanders en wij, wij kerkmensen, we zien het niet eens wie Jezus liefde bewijzen. Of we willen het niet zien.

Wij discussiëren en praten en vergaderen in de kerk zo veel over doodse dingen, we stechelen over stenen, die we o zo belangrijk vinden dat we de levendige dingen die elders in deze stad gebeuren nauwelijks zien. We hebben er ook minder geld voor over. We gaan toch niet faciliteren dat Truus en Jannie samen pannenkoeken eten? Dat de een bij de ander aan tafel kan zitten en kan zeggen *“zij zorgt zo graag en ik eet ze zo graag en zo vergeet zij even al haar problemen”*? En Henk, in de rolstoel? Hij neemt regelmatig iemand in moeilijkheden in zijn huis op, al moet het ten koste gaan van hemzelf. Hoe noemen wij dat? Onze core business?

“Oh, ja, je bedoelt de mensen van het Citypastoraat, zeker”.

Die bedoel ik inderdaad. Op het OCP probeert de kerk van Enschede gastvrij te zijn maar regelmatig zien wij daar dat juist de gasten de gastheer zijn van Jezus, door hoe ze leven en door wat ze, in al hun eenvoud, doen.

“Ja, ja, alsof dat allemaal zulke schatjes en zulke Jezusvolgers zijn.”

Dat zijn het niet. Het zijn sterke mensen maar ook mensen met problemen en ziektes, mensen die soms op een slechte manier aan geld zijn gekomen en die zo nu dan een tijdje afwezig zijn (lees: in de gevangenis zitten). De Farizeer in ons zou zeggen: *“Het zijn zondaars. Niks meer en niks minder”*

Maar van wat een mens nodig heeft, begrijpen ze alles. Het zijn overlevers. En hoe je de zoete geur van liefde mee moet nemen, dat weten ze ook. En dat we allemaal van vergeving hebben te leven, weten ze heel goed. En juist daarom is Jezus eerder hun Heer dan onze Heer.

We gaan samen naar een schilderij kijken want misschien dat we dan beter begrijpen waarom.

We kijken van rechts naar links.

Helemaal rechts ziet u een man in een witte pij. Hij is de opdrachtgever van het schilderij.

Links van hem, in het roze, zit Johannes, met zijn jeugdige, baardeloze uiterlijk. Hij wijst de opdrachtgever ergens op: hij wijst naar de vrouw en naar Jezus.

Naast Johannes zit Petrus, in het rood en het blauw en met een kaal geschoren koppie (tonsuur). Hij heft zijn hand afwerend op: aan mijn lijf geen polonaise, ik niet. Mijn voeten hoef je niet te wassen. Nee, nee. En we weten ook hoe dat afloopt.

In het groen zien we de gastheer, de farizeer, hooghartig kijkt hij op de vrouw neer.

Naast hem Jezus in het grijs. Hij zegent de vrouw, die onder de tafel zijn voeten met haar haren afdroogt. Nu kijken we naar de vrouw. Haar jurk is groen als de mantel van de farizeer: is zij als hij of hij als zij? Een zondaar? Ze heeft hetzelfde jeugdige gezicht als Johannes: Jezus heeft hem lief en haar. En wat heel belangrijk is: beschermend om haar heen hangt de blauw rode mantel, het kleed van Petrus. Zij is niet alleen de gastvrouw maar zelfs de rots waarop de kerk is gebouwd.

Van haar moeten we het hebben.

Waarom?

Omdat zij het, nog voor Petrus, begrepen heeft. Omdat ze dit **doet**. Kijk, haar mouwen hebben de grijze kleur van het gewaad van Jezus. En uit die mouwen steekt zij liefdevol en verzorgend, **dienend** haar handen.

Maar het wit van de monnik, de opdrachtgever van het schilderij lijkt bij de vrouw te ontbreken. De Monnik kijkt ook over alles heen. Ziet hij wel wat hier gebeurt? Doorgrondt hij het wel? Wil hij er zelf wel iets mee te maken hebben? Ziet hij waarop Johannes hem wijst?

Zien wij het wel?

Zoals de monnik omhuld is door zijn witte pij, zo is de olie omhuld door een wit kruikje.

En de vraag is: Laat de monnik zich breken door deze rots, door wat deze vrouw doet?

De monnik doet dat wanneer hij ophoudt slechts biddend in de verte te staren. Dat doet hij wanneer hij zich in handen geeft van deze vrouw en als het witte kruikje met zijn leven Jezus gaat zalven, eren, dienen.

.....
En wij? Durven wij het aan? Mag ons leven als de kruik bij Jezus openbreken zodat de geurige kostbare olie van een dienend leven vrij komt? Mag dat?

Hebben wij in de tijd en de stad waarin wij leven zo veel liefde te geven als deze vrouw gaf?

Durven we onze hooghartigheid en onze arrogantie, onze neerbuigendheid los te laten, en haar na te volgen en ons te laten lief hebben en te gaan liefhebben? En wordt **zo** dan **haar** Jezus ook **onze** Jezus? Ja?

Amen

Zingen: Laat de woorden

(Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk, 422)

1 Laat de woor-den
die we hoor-den
klin-ken in het hart.
Laat ze vruch-ten dra-gen
al-le, al-le da-gen
door uw stil-le kracht.

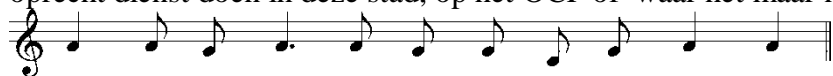
Laat ons weten, nooit vergeten
hoe U tot ons spreekt:
sterker dan de machten zijn de zwakke krachten,
vuur dat U ontsteekt.

Laat ons hopen, biddend hopen,
Dat de liefde wint.
Wil geloof ons geven dat door zo te leven
hier Gods rijk begint.

GEBEDEN EN GAVEN

Dankgebed en voorbeden *met gezongen respons*

Danken wij voor alles wat Gij ons in de prot gemeente Enschede schenkt: de liefde en de vreugde, voor al die mensen die elkaar opbouwen en naar elkaar omzien. Voor allen uit ons midden en daar buiten die oprecht dienst doen in deze stad, op het OCP of waar het maar nodig is, bidden wij zingend:

Heer, on - ze God, wij bid - den U, ver - hoor ons.

Bidden we voor mensen in deze stad op wie neergekeken wordt, over wie wij maar al te gemakkelijk een oordeel uitspreken: voor mensen die in moeilijkheden zijn geraakt omdat ze de weg, zichzelf en hun medemensen kwijt zijn geraakt. Voor mensen die met hun leven u, hun Heer, niet meer durven eren, bidden wij: Kom nabij in ons. Maak dat wij elkaar blijven zien in wie we werkelijk zijn: uw kinderen. Zingend bidden we:

Heer, on - ze God, wij bid - den U, ver - hoor ons.

Danken we voor alle vaders in ons midden, bidden wij voor wie vader wordt en danken wij voor wie vaderlijk wil zijn voor een ieder die dat nodig heeft. Wat zijn ze belangrijk, God, de vaders in onze maatschappij. Bidden we dat wij ook als kerk vaderlijk zullen zorgen voor onze stad en onze stadsgenoten.

Zingend bidden we:

Heer, on - ze God, wij bid - den U, ver - hoor ons.

Stil gebed

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt
Uw naam worde geheiligd,
Uw koninkrijk kome,
Uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaren vergeven
en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk

en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen

Inzameling van de gaven

WEGZENDING EN ZEGEN

Slotlied (staande) : Hier zijn wij weer op weg gezet

(Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk, 1002, mel: LvK, 225)

Allen:

Hier zijn wij weer op weg gezet
om vrede tegemoet te gaan.
De toekomst die is aangezegd
moet doorverteld, verstaan, gedaan.

Vrouwen:

Wie gaat voorop, wil herder zijn
speurend naar water, plekken groen?
De wolven huilen in het bos,
wie vindt een weg om recht te doen?

Mannen:

Wie vrede zoekt moet vechten in
de loden schoenen van de angst
maar kreupel en verminkt geraakt
weten wij: toekomst duurt het langst

Vrouwen:

Wie kent de armen langs de weg:
Gepakt, gebruikt, weer weg gegooid?
Ziet iemand nog de blindeman,
de stomme en de mankepoot?

Mannen:

Zien zij elkaar? Zij staan al op,
helpen elkaar weer op de been.
Wij reisgenoten in de stoet
horen van hen waarom, waarheen.

Vrouwen:

De koningen van man en macht
zijn van hun schone schijn ontdaan
nemen het voor de zwakke op,
lopen aandachtig achteraan.

Mannen:

Zij hebben eens het woord gehoord:
“Wie groot wil zijn moet dienaar zijn”,
en elkaar dragend weten wij:
dat woord zal ons ten leven zijn.

Vrouwen:

Wat wordt gezongen onderweg?

Een levenslied tegen de dood:
“Hij heeft de groten neergehaald
en kleine mensen maakt Hij groot”

Allen

Maar wie zijn wij? Wij gaan op pad,
zingen elkaar de toekomst in.
Wij struikelen en staan weer op:
Iedere dag een nieuw begin.

Zegen: de genade van onze Heer Jezus Christus, de liefde van God en de gemeenschap met de Heilige Geest, zij met u allen.

A - men

Wilt u nog even gaan zitten?

Toespraak Lucie van der Worp, voorzitter kerkenraad Vredeskerk